

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/740>

Materiál v pripomienkovom konaní do 20.12.2021

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom životného prostredia SR ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrhom vyhlášky sa vypúšťajú podrobnosti v súhlasoch, ktoré boli vypustené zo zákona o odpadoch. Návrhom vyhlášky sa upravuje aj vzorec pre výpočet štandardov zberu na rok 2022 v súvislosti so zavedením zálohovania jednorazových nápojových obalov z plastu a kovu. Taktiež sa upravuje vzorec pre výpočet cieľov zberu z dôvodu prechodu plnenia cieľov zberu z technického roka na kalendárny rok.

Návrh vyhlášky má nadobudnúť účinnosť dňom vyhlásenia

Postoj RÚZ k materiálu

Návrhom vyhlášky sa vypúšťajú podrobnosti v súhlasoch, ktoré boli vypustené zo zákona o odpadoch. Návrhom vyhlášky sa upravuje aj vzorec pre výpočet štandardov a cieľov zberu. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I, - vloženie nového novelizačného bodu

Žiadame v § 14 ods. 1 vypustiť poslednú vetu a prvú vetu upraviť nasledovne:

„Povinnosť zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pochádzajúcich z domácností pre papier, plasty, kovy, sklo a kompozitné obaly na báze lepenky podľa § 59 ods. 1 písm. c) zákona je organizácia zodpovednosti výrobcov pre obaly povinná plniť tak, že za príslušný kalendárny rok zabezpečí naplnenie štandardu zberu v obci, s ktorou má uzatvorenú zmluvu podľa § 59 ods. 2 zákona, vypočítaného ako súčin počtu obyvateľov tejto obce k 30. júnu predchádzajúceho kalendárneho roka podľa údajov ohlásených touto obcou Štatistickému úradu Slovenskej republiky a štandardu zberu na jedného obyvateľa za príslušný rok určeného postupom podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 10. Štandard zberu vyjadruje minimálne zberové kapacity, v jednotkách objemu, dostupné pre každého jednotlivého obyvateľa obce počas jedného roka a je získaný súčinom objemu dostupných zberných nádob a frekvencie ich odvozu.“

Odôvodnenie:

OZV pre obaly je zodpovedná za ročné plnenie štandardov zberu. Nie je vhodné rozdeľovať výpočet na kvartály, nakoľko plnenie/neplnenie štandardov sa dá vyhodnotiť iba za celý kalendárny rok, pričom kalendárny rok sa rozumie obdobie od januára do decembra. Tiež nie je vhodné zavádzať rovnomerné plnenie štandardov v rámci roka, napr. že by mala byť splnená $\frac{1}{4}$ za kvartál alebo $\frac{1}{12}$ za mesiac, naopak, je potrebné pracovať s dynamickou frekvenciou, kedy vývozy korešpondujú s produkciou odpadu – napr. viac vývozov v exponovaných obdobiach (leto, sviatky a pod.) Nie je možné počítať štandard zberu na menšie časové obdobie, ako je kalendárny rok. A teda nie je možné ohraničiť a vyhodnotiť plnenie štandardov zberu za obdobie od 1. januára do 31. marca príslušného roka. Obce, s ktorými má OZV pre obaly uzatvorenú zmluvu, sa od 1. januára menia a pre zachovanie konzistentnosti dát a možnosti overenia ich ročného plnenia je podstatné nedrobiť dáta a nedeliť ich výpočet.

2. Zásadná pripomienka k čl. I, - vloženie nového novelizačného bodu

Žiadame o úpravu § 14 ods. 1 piata veta a vety nasledujúce (smerom k donáškovej vzdialenosti) s účinnosťou od roku 2023 nasledovne:

„Za primeranú donáškovú vzdialenosť sa považuje v individuálnej bytovej výstavbe vzdialenosť 0 m od bydliska obyvateľa okrem donáškovej vzdialenosti pre zberné nádoby odpadov pochádzajúcich z domácností pre sklo; ak to nie je možné vzhľadom na bezpečnostné a technické možnosti vykonávania zberu, najmä v riedko osídlených oblastiach, za primeranú vzdialenosť sa považuje miesto zberu zmesového odpadu. Za primeranú donáškovú vzdialenosť v komplexnej bytovej výstavbe sa považuje vzdialenosť najviac 150 m od bydliska obyvateľa.“

Odôvodnenie:

S účinnosťou od 1. januára 2023 sa konkretizuje donášková vzdialenosť. Zo skúsenosti OZV pre obaly, je potrebné donáškovú vzdialenosť vnímať samostatne k zložke komunálneho odpadu a zberným nádobám a nie k triedenému zberu pre vyhradený prúd odpadu ako celku. Každá zberná nádoba má svoju priemernú naplnenosť, ktorú OZV pre obaly sleduje. Na jednej strane je potrebné zvýšiť komfort obyvateľa aj prostredníctvom priblíženia zberných nádob. Na strane druhej je ale potrebné vnímať technické možnosti zberu, umiestnenie stojísk, naplnenosť nádob, čistota zberu, to či komfort vzdialenosti nenaruší obyvateľovi komfort ticha manipuláciou iných obyvateľov s odpadmi, či technikou pri voze, a v neposlednom rade, či dosiahnutý environmentálny cieľ bude aj ekonomicky udržateľný.

Zber skla je príkladom kedy je viac ako u ostatných zložiek zohľadňovať bezpečnostné a technické možnosti zberu. Vzhľadom k vyššie spomenutému navrhujeme v IBV oddelenie skla v primárnej donáškovej vzdialenosti od ostatných zložiek, kde budú zohľadnené bezpečnostné a technické možnosti zberu. Európske štáty a mestá, ktoré majú skúsenosti s door-to-door systémami rozdielny systém zberu pri skle potvrdzujú. S určitosťou medzi ne patrí Parma v Taliansku, či Rostock v Nemecku.

V KBV navrhujeme upraviť donáškovú vzdialenosť na 150 m od bydliska obyvateľa, pretože v zahustených sídliskách veľkých miest častokrát absentuje priestor pre umiestnenie zbernej nádoby v mieste zberu zmesového komunálneho odpadu.

Plošné zavedenie donáškovej vzdialenosti v IBV a KBV spôsobí problémy veľkým mestám a obciam, ktoré nespádajú do priemeru. V lepšom prípade, dôjde k záberu parkovacích miest pre vznik nových stojísk, v horšom, nie je reálne k dispozícii priestor na umiestnenie zberných nádob a bude sa musieť voliť medzi neoprávneným umiestnením zberných nádob na cudzom pozemku vs. nedodržaním legislatívy v odpadovom hospodárstve, prípadne zánikom existujúcich zberných miest a ich následnej centralizácii na plochách, kde bude kapacita pre umiestnenie všetkých typov zberných nádob.

3. Zásadná pripomienka k čl. I, novelizačný bod 12

Žiadame doplniť prechodné ustanovenie k cieľom zberu nasledovne:

„Cieľ zberu odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, ktoré sú súčasťou komunálnych odpadov pre organizáciu zodpovednosti výrobcov pre obaly pre roky 2022 a 2023 sa vypočíta upraveným postupom uvedeným v prílohe č. 10a.“

Odôvodnenie:

Príloha 10a pre ciele zberu obsahuje úpravu spôsobu výpočtu cieľov zberu, v roku 2022, resp. 2023. Do výpočtu budú vstupovať údaje z rokov, kedy ešte nebol spustený zálohový systém na jednorazové obaly. Nakoľko ide o prechodný stav, tento stav by mal byť aj súčasťou prechodných ustanovení. Súčasne žiadame zohľadniť medziročný nárast množstva triedeného zberu, ktorý má za následok pokles potenciálu vzniku odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov v zmesovom komunálnom odpade, ktorý zverejňuje ministerstvo na svojej webovej stránke. Potenciál zberu potrebný pre výpočet cieľov zberu ostal za posledné dve sledované obdobia nezmenený, čo však nekorešponduje s nárastom množstva triedeného zberu.

4. Zásadná pripomienka k čl. I, novelizačný bod 14

Cieľ zberu odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, ktoré sú súčasťou komunálnych odpadov pre organizáciu zodpovednosti výrobcov pre obaly sa vypočíta upraveným postupom uvedeným v prílohe č. 10a. Do vzorca na výpočet cieľov zberu vstupuje potenciál vzniku odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov v komunálnom odpade, ktorý je stanovený univerzálne pre všetky obce a mestá v SR bez rozdielu, ale nereflekтуje tak na odlišné

úrovne triedeného zberu v jednotlivých obciach. Navrhujeme preto jeho stanovenie diferencovane v závislosti od úrovni výkonnosti triedeného zberu.

Odôvodnenie:

Potenciál vzniku odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov v komunálnom odpade stanovený v univerzálnej výške plošne pre všetky obce v SR nijakým spôsobom nezohľadňuje rôzne úrovne výkonnosti triedeného zberu jednotlivých miest a obcí. Z tohto dôvodu diskriminuje dobre triediace obce (ktorých reálny potenciál vzniku odpadov je významne nižší ako stanovený potenciál MŽP) a naopak zvýhodňuje horšie triediace obce (ich reálny potenciál je vyšší ako stanovený).

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/740>